श्री

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९।०८० सालको निर्णय नं. १८४

पुनरावेदन नं. ०७७-RB-०४८१

दर्ता मितिः २०७७।१०।२९

मुद्दाः–भन्सार मुल्यांकन (M१३९०७) ।

बारा जिल्ला महर्वा श्रीपुर स्थित रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इण्डष्ट्रीज प्रा. लि. का (स्थायी लेखा नं. ३०१२३५९३८)को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त संचालक बीरेन्द्र कुमार संघाई...१	पुनरावेदक

विरुद्ध

सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय,सिर्सिया,पर्सा..१ मुल्याकन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौ.....................................१	प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालयः- सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, सिर्सिया पर्सा,

शुरु कार्यालयको निर्णय मितिः–२०७७/०५/०४

पुनरावलोकन निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

पुनरावलोकन निर्णय गर्ने कार्यालयः- मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौ

निर्णय गर्ने पदाधिकारीहरुः- अध्यक्ष श्री रामेश्वर दंगाल

सदस्य श्री शिशिर घिमिरे

सदस्य श्री श्रीधर गौतम

मूल्य पुनरावलोकन निर्णय मितिः–२०७७/०८/१८

<u>उपस्थित कानून व्यवसायीहरु</u>

पुनरावेदकका तर्फबाटः- विद्वान अधिवक्ता श्री विकास अग्रवाल

प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाट : विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री बिकास बन्जारा

अवलम्वित नजीरः ×

प्रस्तुत मुद्दामा सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, सिर्सिया पर्साको मिति २०७७/०५/०४ को निर्णय र मुल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौको मिति २०७७/०८/१८ को निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२(१) बमोजिम दर्ता हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छः-

<u>तथ्य खण्ड</u>

१. श्री रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इ. प्रा. लि. काठमाडौंले UTTAM SUGAR MILLS LIMITED, Uttar Pradesh, INDIA को तारिख २०२०/०९/१० को बिजक नं. **0106407 to 0106454 & 0106455 to 106457 dt 17&18/08/2020** प्रज्ञापन पत्र **M13907** ता.२०।०८।२०२०अनुसार पैठारी गरी ल्याएको SUGAR M-31 को भन्सार मूल्य निर्धारणका लागि सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा भन्सार ऐन,२०६४ को दफा १३(३) बमोजिम ने.रू.६,११,८५,३०७।५० मूल्य घोषणा गरी पैठारी गरी ल्याएकोमा पैठारीकर्ताबाट घोषित मूल्यलाई सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय,सिर्सिया पर्साले मान्यता नदिई सोमा भाडा र बिमा वापतको मूल्य ने.रू.२३,६०,९४६।०० समेत समावेश गरी कारोबार मूल्य ने.रू.६,३५,४६,२५४।-कायम गरी सुक्खा वन्दरगाह भन्सार कार्यालयका भन्सार अधिकृतले भन्सार महसुल कायम गरेको ।

२. पैठारीकर्ताले पेश गरेको कागजात तथा कार्यालयको अभिलेख समेतलाई अध्ययन र भौतिक परीक्षण गर्दा पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको मूल्य ने.रू. ६,११,८५,३०७।५० वास्तविक हो भन्न नसकिएकोले निजले घोषणा गरेका आधारमा भन्सार ऐन, २०६४ को दफा १३(४) बमोजिम कारोबार मूल्य कायम गर्न नसकिएकोले सोही ऐनको दफा १३ वमोजिम मूल्य बृद्धि गरी आयात गरिएको वस्तुमा भाडा र बिमा वापत रू.२३,६०,९४६।०० थप भई ६,३५,४६,२५४।-मूल्य कायम गर्न मनासिब देखिन्छ भनी सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयबाट मिति २०७७/०५/०४ मा भएको निर्णय।

३. सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृतबाट भएको निर्णयमा मेरो चित्त नबुझेकोले सो निर्णय पुनरावलोकन गरी पाउँ भनी पैठारीकर्ताले मिति २०७७।०५।३१ मा मूल्यांकन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वरमा दिएको निवेदन।

४. निवेदकको दाबी तथा कार्यालयबाट प्राप्त प्रतिकृया समेत अध्ययन/विश्लेषण गर्दा पैठारीकर्ताले पेश गरेको कागजात तथा जानकारीबाट भन्सार अधिकृतले कायम गरेको मूल्यमा चित्त नबुझेको अवस्थामा त्यस्तो मूल्यमा लाग्ने महशुल धरौटीमा राखेर मात्र यस समिति समक्ष कानूनी उपचारका निवेदन गर्न सकिनेमा त्यस्तो महशुल नेपाल सरकारको राजस्व खातामा जम्मा गरेर थप कानुनी उपचार खोजिएको हुदाँ सो निवेदन प्रथम दृष्टिमै (Prima Facie) पुनरावलोकनको लागि अयोग्य रहेको देखिएकोले यस निवेदन उपर सम्वन्धित भन्सार कार्यालय तथा पैठारीकर्ता सँग थप जांचवुझ तथा सोधनी गरिरहनु परेन।भन्सार ऐन २०६४ को दफा ६१ मा उल्लेख भएका शर्तहरु पूरा नभएको अवस्थामा प्राप्तहुन आएको यस निवेदन उपर छानविन गर्ने अधिकार भन्सार ऐन तथा नियमावली २०६४ वमोजिम यस समितिको क्षेत्राधिकार भित्र नपर्ने भएकोले यस मूल्यांकन पुनरावलोकनको निवेदनको सम्बन्धमा यस समितिवाट कुनै कारवाही हुन नसक्ने जानकारी पैठारीकर्ता र सुक्खा वन्दरगाह भन्सार कार्यालयलाई दिनु।पैठारीकर्ताले भन्सार कार्यालयबाट धरौटीमा राजस्व बुझ्न नमानेको अबस्था थियो भने सो उपर सम्बन्धित निकायमा कानूनी उपचारका लागि जानुपर्नेमा त्यसो नगरी सम्पुर्ण महशुल बुझाई यस समिति समक्ष निवेदन गरेको र निवेदनमा भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ मा उल्लेख गरिएका शर्तहरु पुरा नभएकोले पैठारीकर्ताले दिएको प्रस्तुत निवेदन उपर जाँचबुझ गरिरहनु पर्ने देखिन आएन भनी मूल्यांकन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वर, काठमाडौंबाट निवेदन दर्ता किताबबाट लगत कट्टा गर्ने गरी मिति २०७७/०८/१८ मा भएको निर्णय।

५. भन्सार ऐन, २०६४ को दफा १३(१) को अधिनमा रही मालबस्तुको कारोबार मूल्यको आधारमा निर्धारण गर्ने व्यबस्था दफा १३(२) मा उल्लेख रहेकोले दफा १३(१) र (२) को विपरित मूल्यांकन कायम गर्ने गरी निर्णय गरिएको, हामीबाट घोषित र पेश गरिएको प्रतितपत्र लगायतका प्रमाणमा कुनै त्रुटी नभएता पनि त्यसको मूल्यलाई बदर गरी निर्णय गरिएको, आपुर्तिकर्ताबाट जारी भएको बिजक र रकम भुक्तानीको प्रमाणलाई मान्यता नदिईएको, पैठारीकर्ताबाट पेश गरिएको भन्सार महशुल भन्सार कार्यालयबाट धरौटीमा राख्न नमानी राजस्वमा दाखिला गर्न लगाएको, कार्यालयले असुल उपर गर्नु नपर्ने धरौटी रकम असुल गरेको समेतका कारण अन्याय परेको हुँदा विपक्षी कार्यालयबाट कारोवार मूल्यको रकममा कानून बमोजिम लाग्ने महसूलमा भाडा र बिमा समेत घोषित मूल्य रू.६,११,८५,३०७।५०लाई मान्यता नदिई सो मा भाडा र बिमा वापतको मूल्य ने.रू.२३,६०,९४६।५६ समेत समावेश गरी कारोबार मूल्य ने.रू.६,३५,४६,२५४।— कायम गरी भन्सार महसुल समेत दाखिल गराउन लगाएको त्रुटिपुर्ण भएकोले सो रकम समेत फिर्ता पाउनु पर्नेमा थप तिर्नु पर्ने गरी मिति २०७७।०५।२५ मा भएको निर्णय

त्रुटिपूर्ण रहेकोले उक्त निर्णय र सो निर्णय उपर परेको निवेदनमा भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ मा उल्लेख गरिएका शर्तहरु पुरा नभएकोले पैठारीकर्ताले दिएको प्रस्तुत निवेदन उपर जाँचबुझ गरिरहनु पर्ने देखिन आएन भनी भएको मूल्यांकन पुनरावलोकन सम्बन्धी निर्णय समेत बदर गरी विजकमा उल्लिखित मोललाई कारोवार मूल्य कायम गरी पाउँ भन्ने समेत बेहोराको पुनरावेदक रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इण्डष्ट्रीज प्रा. लि.का तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७७।१०।२९ गते दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।

६. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७९।०६।०७ को आदेश।

ठहर खण्ड

७. नियम बमोजिम पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको मिसिल संलग्न कागजात अध्ययन गरी पुनरावेदकको तर्फबाट उपस्थित विद्धान अधिवक्ता श्री विकास अग्रवालले पैठारीकर्ताबाट घोषित र पेश गरिएको प्रतितपत्र लगायतका प्रमाणमा कुनै त्रुटी नहुँदा नहुदै पनि त्यस्तो मूल्यलाई बदर गरी निर्णय गरिएको, आपुर्तिकर्ताबाट जारी भएको बिजक र रकम भुक्तानीको प्रमाणलाई मान्यता नदिईएको, पैठारीकर्ताबाट पेश गरिएको भन्सार महशुल भन्सार कार्यालयबाट धरौटीमा राख्न नमानी राजस्वमा दाखिला गर्न लगाएको समेतका निर्णय कानुनसम्मत नभएकोले बदर गरी पुनरावेदकले सुरु भन्सार कार्यालयमा पेश गरेको विल विजक बमोजिम नै भन्सार मूल्याङ्कन हुनुपर्दछ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।

८. प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री बिकास बन्जाराले पैठारीकर्ताबाट पेश भएको बिजकमा उल्लेख गरिएको मालवस्तुको मूल्य अन्य पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको मूल्यमा भाडा र बिमा वापतको मूल्य समायोजन नभएको हुँदा सोलाई समेत जोडी मूल्य निर्धारण गरिएको निर्णयमा चित्त नबुझ्दा मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति समक्ष निवेदन दिने व्यवस्था भन्सार ऐन,२०६४ दफा ६१(१) मा व्यवस्था गरेको छ।भन्सार अधिकृतले दफा १३ बमोजिम गरेको मूल्याङ्कन अनुसार लाग्ने महसुल रकम भन्सार कार्यालयमा धरौटी राख्नु पर्ने कुरालाई भने विद्यायिकाले नै वाध्यात्मक शर्तको रुपमा ऐनको दफा ६१(७) मा व्यवस्था गरेको देखिन्छ। उक्त शर्त पालना नगरी परेको निवेदन उपर जाँचवुझ गरी निर्णय गर्न मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिलाई कानूनतः बाध्य पार्न मिल्ने देखिदैन।कानूनले तोकेको बाध्यात्मक व्यवस्थाको पालना नगरेको सन्दर्भमा दफा ६१ मा उल्लेख गरिएका शर्तहरु पुरा नभएकोले पैठारीकर्ताले दिएको प्रस्तुत निवेदन उपर जाँचबुझ गरिरहनु पर्ने देखिन आएन भनी मूल्यांकन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वर,

काठमाडौंबाट निवेदन दर्ता किताववबाट लगत कट्टा गर्ने गरी मिति २०७७/०८/१८ मा भएको निर्णय कानूनसम्मत रहेको हुँदा सदर होस् भनी गर्नुभएको बहस जिकिर समेत सुनियो।

९. पुनरावेदक पैठारीकर्ताका तर्फबाट लिईएका पुनरावेदन जिकिरहरु, पुनरावेदनतर्फका विद्वान कानून व्यवसायीबाट तथा विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ताबाट प्रस्तुत बहसका बुँदाहरु र मिसिल संलग्न कागज एवं प्रमाणहरुको अध्ययन गरी हेर्दा पैठारीकर्ताले मालवस्तु पैठारी गर्दा घोषणा गरेको कारोवार मूल्य र मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिबाट निवेदन दर्ता किताववबाट लगत कट्टा गर्ने गरी भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदकको माग वमोजिम सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयको निर्णय र मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिबाट भएको निर्णय बदर हुनुपर्ने हो, होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

१०. अव पैठारीकर्ताको पुनरावेदन जिकिरतर्फ दृष्टिगत गर्दा पैठारीकर्ता रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इण्डष्ट्रीज प्रा. लि.ले भारतबाट खरिद गरी ल्याएको SUGAR M-31 को भन्सार मूल्य निर्धारणका लागि सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा, भन्सार ऐन, २०६४ को दफा १३(३) वमोजिम कारोबार मूल्य घोषणा गरी निवेदन पेश गरेको देखिन्छ। बिजकमा उल्लिखित मालवस्तुको घोषित मूल्य अन्य पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको Asycuda Database तथा अन्य सूचना प्रणाली तथा लोकल मूल्य भन्दा कम हुने गरी घोषणा गरेको, पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको मूल्यमा भाडा र बिमा बापत मूल्य नजोडिएकोले हुँदा सो मूल्य वास्तविक नभएको अर्थात पैठारीकर्ताले घोषित गरेको मूल्य रू. ६,११,८५,३०७।५० C.I.F.NEPALलाई मान्यता नदिई सोमा भाडा र बिमा वापत को मूल्य ने.रू. २३,६०,९४६।०० समेत समावेश गरी कारोबार मूल्य ने.रू.६,३५,४६,२५४।- कायम गरी भन्सार महसुल गर्ने गरी सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयबाट निर्णय भएको देखिन्छ। भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ मा उल्लेख गरिएका शर्तहरु पुरा नगरी पैठारीकर्ताले पुनरावलोकनको लागि दिएको निवेदन उपर जाँचबुझ हुन नसक्ने भनी मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिबाट समेत निर्णय भएको देखिन्छ। पुनरावेदक कम्पनीले पैठारी गरेको Commercial Invoice को मूल्य वास्तविक भएको र बिजक मूल्य पनि यथार्थ भएको अवस्थामा कम्पनीले पेश गरेको Invoice तथा कागजातहरु सही भएको देख्दा देख्दै कम्पनीले घोषणा गरेको भन्सार मूल्यलाई मान्यता नदिने र भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ मा उल्लेख गरिएका शर्तहरु पुरा नभएकोले पुनरावलोकनको निवेदन उपर जाँचबुझ गरिरहनु नपर्ने भनी मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिबाट भएको निर्णय समेत

त्रुटीपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ भन्ने नै पैठारीकर्ताको मुख्य पुनरावेदन जिकिर रहेको देखिन्छ।

११. प्रस्तुत मुद्दामा पैठारीकर्ताले भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ६१ मा उल्लेख गरेका शर्तहरु पुरा नगरी निवेदन दिएको भनी मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति निवेदनको औचित्य भित्र प्रवेश नै नगरी लगतकट्टा गरेको देखिँदा सर्वप्रथम सोही विषयमा नै हेर्नु पर्ने देखियो। देश बाहिरबाट पैठारी हुने मालवस्तुको मूल्य निर्धारण गर्दा विश्व व्यापार संगठनको भन्सार महसुल तथा व्यापार सम्बन्धी सामान्य सम्झौता,१९९४ को धारा ७ कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्पन्न भएको सम्झौतामा उल्लिखित भन्सार मूल्याङ्कन सम्बन्धी नियमहरु, अनुसुची र व्याख्या अवलम्वन गर्नुपर्ने भएकोले यो कार्य आफैमा एक विशेषज्ञतायुक्त अर्ध न्यायिक कार्य देखिन आउछ।

१२. भन्सार मूल्य निर्धारणको विशेषज्ञतायुक्त कार्यमा भन्सार अधिकृतले कुनै त्रुटी गरेको भए एक तह पुनरावलोकन गर्नको लागि विभिन्न क्षेत्रका विशेषज्ञहरु रहेको तीन सदस्यीय पुनरावलोकन मूल्याङ्कन समितिको व्यवस्था भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ मा गरिएको पाइन्छ। सो समितिलाई भन्सार अधिकृतले दफा १३ बमोजिम गरेको भन्सार मूल्याङ्कन ठीक भए नभएको सम्बन्धमा जाँचवुझ गरी भन्सार अधिकृतले गरेको मूल्याङ्कनलाई नै कायम गर्ने, बदर गर्ने, त्यस्ता मालवस्तुको भन्सार ऐन बमोजिम आफैले मूल्याङ्कन गरिदिने वा भन्सार अधिकृतलाई पुनःमूल्याङ्कनको लागि आदेश दिने सम्मका बृहत कानूनी अधिकार विद्यायिकाले नै प्रदान गरेको पाइन्छ। मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति समक्ष निवेदन दिँदा भन्सार अधिकृतले दफा १३ बमोजिम गरेको मूल्याङ्कन अनुसार लाग्ने महसुल रकम भन्सार कार्यालयमा धरौटी राख्नु पर्ने कुरालाई भने विद्यायिकाले नै वाध्यात्मक शर्तको रुपमा ऐनको दफा ६१ (७) मा व्यवस्था गरेको देखिन्छ। उक्त शर्त पालना नगरी परेको निवेदन उपर जाँचवुझ गरी निर्णय गर्न मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिलाई कानूनतः बाध्य पार्न मिल्ने देखिदैन।

१३. जहाँसम्म पैठारीकर्ताले कारोवार मूल्यमा बृद्धि गरी कायम भएको भन्सार महसुल धरौटीमा नराखी राजस्वमा राखी दिएको भनी पैठारीकर्ताले लिएको पुनरावेदन जिकिर छ, त्यस सम्बन्धमा हेर्दा, भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ को उपदफा (१) मा **"भन्सार अधिकृतले दफा १३ बमोजिम गरेको निर्णय वा आदेशउपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले पुनरावलोकनको लागि त्यस्तो निर्णय वा आदेश भएको मितिले तीस दिनभित्र उपदफा (२) बमोजिम गठित मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति समक्ष तोकिए बमोजिम निवेदन दिन सक्नेछ।" भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ भने सोही दफाको उपदफा (७) मा "उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिने व्यक्तिले त्यस्तो निवेदन दिनु अघि भन्सार अधिकृतले**

दफा १३ बमोजिम गरेको मूल्याङ्कन अनुसार लाग्ने महसुल रकम भन्सार कार्यालयमा धरौटी राख्नु पर्नेछ।" भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। भन्सार कार्यालयमा भन्सार अधिकृतबाट पैठारी हुने मालवस्तुहरुमा मूल्य वृद्धि गरी भन्सार महसुल कायम भएको अवस्थामा मूल्य वृद्धिमा सहमत हुने पैठारीकर्ताले त्यस्तो मूल्य वृद्धि वापत लाग्ने भन्सार महशुल नेपाल सरकारको राजस्व खातामा जम्मा गर्नुपर्दछ भने असहमत हुने पैठारीकर्ताले त्यस्तो मूल्य वृद्धिवापत लाग्ने भन्सार महसुल धरौटी खातामा जम्मा गरी भन्सार अधिकृतले निर्धारण गरेको कारोबार मूल्य सम्बन्धी निर्णय उपर पैठारीकर्ताले थप न्यायिक उपचारको लागि मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिमा निवेदन दिन सक्ने व्यवस्था गरिएको देखिन्छ। पैठारीकर्ताले नेपाल सरकारको राजस्व खातामा भन्सार महसुल जम्मा गर्नु भनेको भन्सार अधिकृतले निर्धारण गरेको कारोवार मूल्यमा चित्त बुझाएको र थप न्यायिक उपचार आवश्यक नठानेको मान्नु पर्ने देखिँन्छ। पैठारीकर्ताबाट सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा भन्सार अधिकृतबाट निर्धारण भएको महसुल धरौटीमा बुझाएको कुनै प्रमाण पेश गर्न सकेको देखिदैन। राजस्व खातामा जम्मा गरी मालवस्तु छुटाइ लैजाने वा धरौटीमा रकम जम्मा गरी न्यायिक उपचारमा जाने भन्ने कुरा पैठारीकर्ताले नै छनौट गर्ने विषय हो। यस्तो अबस्थामा पैठारीकर्ताले सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयबाट निर्धारण भएको महसुल कार्यालयले धरौटी नराखी राजस्व खातामा जम्मा गरिदिएको भनी आफैले गर्नुपर्ने कामलाई कार्यालयको जिम्मा लगाई दोषारोपण गरेको कानूनसम्मत देखिएन। अतः मुल्यांकन पुनरावलोकन समितिबा**ट** भन्सार ऐन २०६४ को दफा ६१ (७) बमोजिमको कानुनी प्रकृया पुरा नगरेको भनी प्रस्तुत मुद्दामा कुनै कारवाही नहुने भनि गरिएको निर्णय कानुन प्रतिकुल रहेको मान्न मिल्ने देखिदैन। साथै, मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिले निवेदनमा उठाइएका प्रश्नको औचित्य भित्र प्रवेश गरी शुरु सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयबाट कायम भएको मूल्यको सम्बन्धमा कुनै जाँचवुझ गरेको वा सो सम्बन्धमा कुनै निर्णय गरेको नदेखिँदा त्यस्तो लगतकट्टा गर्ने गरी भएको निर्णय उपर परेको पुनरावेदनमा यस न्यायाधिकरणबाट समेत सोको औचित्य भित्र प्रवेश गरी मूल्याङ्कन र परीक्षण गर्ने आधार विद्यमान नदेखिँदा यस्तो औचित्यहीन पुनरावेदन पत्र माथि विचार गरिरहनुपर्ने अवस्था देखिएन।

१४. तसर्थः माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट यसमा भन्सार अधिकृतले वृद्धि गरेको कारोवार मूल्यमा लाग्ने भन्सार महसुल भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६१ को उपदफा (७) वमोजिम धरौटी नराखी निवेदन दायर गरेको भनी मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिबाट कुनै कारवाही गर्न नपर्ने भनी लगत कट्टा गरेको मिति २०७७।०८।१८ को निर्णय उपर आफुले घोषणा गरेको मूल्य नै कायम हुनुपर्ने भनी यस न्यायाधिकरणमा

पुनरावेदन पर्न आएको प्रस्तुत पुनरावेदन पत्रको औचित्य भित्र प्रवेश गरी हेर्नु पर्ने अवस्था नदेखिँदा पैठारीकर्ताको पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन। निवेदन पत्र लगत कट्टा गर्ने गरेको मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ।पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नू।

<u>तपसिल खण्ड</u>

१. प्रस्तुत मुद्दा फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौलाई दिनू।
२. फैसलाको नक्कल माग गर्ने सरोकारवालाबाट लाग्ने दस्तुर लिइ नक्कल दिनू।
३. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनू।
४. प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा पठाई रेकर्ड मिसिल नियमानुसार बुझाईदिनू।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

<u>फैसला तयारीमा सहयोग गर्नेः-</u>
इजलास अधिकृतः श्री खेमकुमारी बस्नेत
कम्प्युटर अपरेटरः-चन्द्र बहादुर नेपाली
इतिसम्बत २०७९ साल फागुन ११ गते रोज ५ शुभम......................
फैसला प्रमाणिकरण मितिः-
फैसला प्रमाणिकरण लेखा सदस्यः-
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौको छाप